
Рецензії

УДК 39:745-051(477)Сидорович
DOI <https://doi.org/10.15407/nz2026.02.589>

ДАНИНА ПАМ'ЯТІ ВЕЛИКІЙ УКРАЇНЦІ САВИНІ СИДОРОВИЧ

Олена НИКОРАК

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0887-8929>

докторка мистецтвознавства, професорка, член-кореспондентка
НАН України, дійсна членкиня Наукового Товариства
ім. Шевченка, провідна наукова співробітниця, Інститут
народознавства НАН України, відділ народного мистецтва,
проспект Свободи, 15, 79000, м. Львів, Україна,
e-mail: olenanykorak@gmail.com

Стаття присвячена аналізу подвижницького суспільно-культурного життя та багатогранній науково-мистецькій спадщині визначної дослідниці українського народного мистецтва Савині Сидорович. *Мета статті* — аналіз процесу формування особистості й дослідницьких зацікавлень, виявлення найважливіших інтелектуальних напрямів творчої праці вченої у різних іпостасях: професійно-практичній, педагогічній, науково-дослідницькій та суспільно-культурній.

Актуальність теми зумовлена публікацією книги «Савина Сидорович (1895—1972): Аристократичні переплетення»: монографія. Наук. ред. Роман Яців; вст. сл. Лесі Крип'якевич. Львів: Видавництво «Апріорі», 2025, 216 с.: фото, іл.

Об'єктом дослідження є аналіз подвижницького життєвого шляху і багатогранної науково-мистецької спадщини однієї з найавторитетніших дослідниць українського народного мистецтва, зокрема художнього ткацтва. Науковий редактор книги — Роман Яців.

Предмет дослідження — особливості професійного формування Савини Сидорович та різноманітних сфер її суспільно-культурної життєдіяльності в період українських національно-визвольних змагань, розбудови фахової мистецької освіти й науки в руслі етнічної культурної традиції. *Джерельну базу* дослідження становлять опубліковані матеріали, подані в двох розділах монографії. *Методологічною основою* дослідження є принцип системності, наукової об'єктивності, мистецтвознавчого аналізу.

Ключові слова: Савина Сидорович, етнологія, мистецтвознавство, музеєзнавство, етнопедагогіка, художня тканина, орнамент.

Olena NYKORAK

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0887-8929>

Doctor of Art Studies, Professor, NAS Corresponding Member,

Full Member of the Shevchenko Scientific Society, Leading Scholar, Ethnology Institute of the National Academy of Sciences of Ukraine, Folk Art Department, 15, Svoboda Avenue, 79000, Lviv, Ukraine, e-mail: olenanykorak@gmail.com

TRIBUTE TO THE MEMORY OF THE GREAT UKRAINIAN WOMAN SAVYNA SYDOROVYCH

The article is devoted to the analysis of the ascetic socio-cultural life and the multifaceted scientific and artistic heritage of the prominent scholar of Ukrainian folk art, Savyna Sydorovych.

The topic relevance is due to the monograph publication «Savyna Sydorovych (1895—1972): Aristocratic Interweaving»: monograph. Scientific editor Roman Yatsiv, intr. Lesia Krypiakevych. Lviv: Apriori Publishing House, 2025, 216 p.: ill. This fundamental work, according to R. Yatsiv, is a tribute to the memory of a great Ukrainian woman, a unique pedagogical talent and a heroic deed. She belongs to the cohort of illustrious representatives of the Ukrainian intellectual elite.

The *study object* is an analysis of the ascetic life path and the multifaceted scientific and artistic heritage of one of the most authoritative researchers of Ukrainian folk art, in particular, artistic weaving. The scientific editor of the book is Roman Yatsiv. The work is divided into two sections. The first contains a scientific analytical study by Roman Yatsiv, the memoirs of family members — Lesia Krypiakevych, Nadiia Mudra, Bohdana Krypiakevych, and information from Savyna Sydorovych herself (recorded from her words by Petro Krypiakevych). The second part includes three most important fragments of the monograph «Artistic Fabric of the Western Regions of the Ukrainian SSR», published in 1979.

The *study subject* is the features of Savyna Sydorovych's professional formation and various spheres of her socio-cultural life during the period of the Ukrainian national liberation struggle, the development of professional artistic education and science in the spirit of ethnic cultural tradition.

The *research source base* is the published materials presented in two sections of the monograph «Savyna Sydorovych (1895—1972). Aristocratic Intertwinings».

The *research methodological basis* is the principle of systematicity, scientific objectivity, and art historical analysis.

The article purpose is to analyze the process of personality formation and research interests, to identify the most important intellectual directions of the scientist's creative work in various guises: professional-practical, pedagogical, scientific-research and socio-cultural.

The conclusions note that the authors of the monograph have detailed Savyna Sydorovych's significant contribution to Ukrainian ethnopedagogy, ethnology, art history, and museology. Roman Yatsiv for the first time comprehensively covered her associative public-cultural and educational activities. He presented Savyna Sydorovych, first of all, as an active participant in the national liberation movement, who, together with her associates, defended Ukrainian identity in its various manifestations.

Keywords: Savyna Sydorovych, ethnology, art history, museology, ethnopedagogy, artistic fabric, ornament.

Вступ. Наприкінці 2025 року відбулася важлива подія в українській етнологічній і мистецтвознавчій науці. Опубліковано ґрунтовну науково-аналітичну працю про Савину Сидорович — визначну дослідницю української мистецької спадщини, музейницю, викладачку, мисткиню, громадсько-культурну та пластову діячку. Дотепер Савина Сидорович більше відома, як одна з найавторитетніших постатей українського мистецтвознавства, етнології та музеєзнавства.

Сфера наукових зацікавлень цієї провідної дослідниці українського народного мистецтва широка — ткацтво, килимарства, ліжникарство, традиційне вбрання, вибійка, плетіння, в'язання тощо. За багатством, достовірністю джерелознавчої бази, глибиною та сумлінністю опрацювання, осмислення та аналізу фактичного матеріалу, зібраного впродовж десятиліть наукових студій, праці вченої дотепер є зразком до наслідування. Вагомі наукові здобутки С. Сидорович є цінним дороговказом для інших дослідників, дають поштовх до подальшого поглибленого вивчення окреслених нею сфер традиційної культури українців. З-поміж численних послідовниць С. Сидорович виокремлюємо: Р. Захарчук, Чугай, Г. Стельмащук, О. Никорак, Р. Дутку, О. Олійник, О. Козакевич, О. Падовську, Т. Ку-

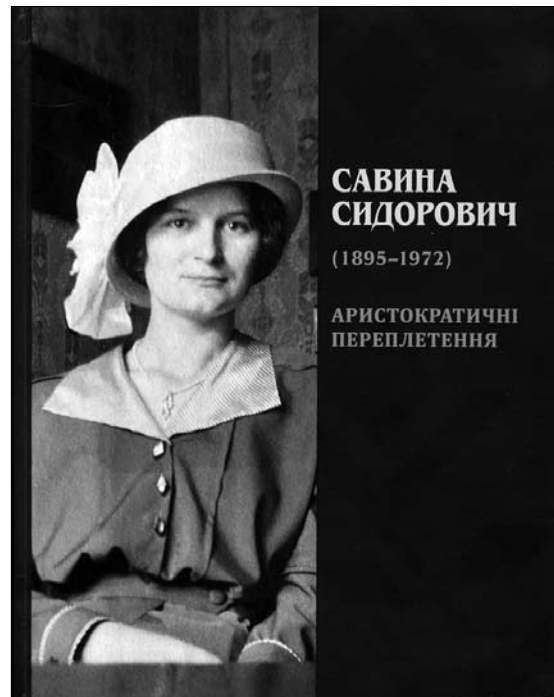
цир, Т. Лупій, В. Дутку-Жаваронкову, Л. Андрушко, О. Луковську — дослідниць українських художніх тканин та одягу.

Найдавніші відомості про Савину Сидорович, які стосуються, головню, її жертвовної праці на ниві шкільництва, містяться в науково-популярних часописах «Діло», «Нова Хата», «Нове Життя» та ін. Аналізу найважливіших сфер життєдіяльності та наукових здобутків Савини Сидорович присвячені статті І. Грицюк [1, с. 911—920], З. Болтарович [2, с. 203—206] та О. Никорак [3, с. 801—802]. Культурологічний аспект освітньої діяльності вченої висвітлений у публікації О. Руденко [4, с. 117—121]. Високу оцінку наукового доробку в галузі традиційного ткацтва подано в монографіях О. Никорак [5; 6; 7].

Пропонована книга вперше глибоко і всебічно розкриває широкий спектр її творчих і наукових захоплень, досі невідомі або менше знані грані унікального таланту С. Сидорович (іл. 1) як обдарованої мисткині, викладачки, громадсько-культурної та пластової діячки. Життєвий шлях і унікальний творчий досвід цієї національно заангажованої особистості — безцінний для вивчення, осмислення й подальшого його розвитку в нових умовах драматичного сьогодення, задля утвер-

Іл. 1. Савина Сидорович. Світлина 14 лютого 1918 р. Володимир-Волинський [8, с. 28]

Іл. 2. Обкладинка монографії «Савина Сидорович (1895—1972). Аристократичні переплетення». (Львів, 2025) [8]

дження української ідентичності та відстоювання національної гідності.

Основна частина. Структура монографії чітка і логічно вмотивована. Містить вступне слово Романа Яціва «Від наукового редактора», два розділи та бібліографію (іл. 2).

У першому розділі «Савина Сидорович: рід, мотивації, національний культурний імператив» в окремих параграфах подано короткі теплі й щемливі спогади найближчих членів родини Крип'якевичів — Лесі Крип'якевич «Тітонька Бі, або Савина Сидорович у родинній пам'яті» [8, с. 10—15], Надії Мудрої «Учителька і етнографиня» [8, с. 76—82], Богдани Крип'якевич «Савина Сидорович, як етнографиня» [8, с. 83—88], та спогади Савини Сидорович (які записав Петро Крип'якевич) [8, с. 60—75].

У них вперше вміщено значний обсяг цінної, достовірної й науково вартісної інформації про походження, родину (іл. 3), освіту, коло друзів, однодумців пані Савини, їхні духовні цінності та пріоритети. Наведені в книзі оригінальні документи унаочнюють особливості середовища, в якому формувалася національна свідомість майбутньої вченої, допомогли авторам глибше й повніше розкрити багатогранні сфери її життєдіяльності в складних умовах тоталітарного режиму.

Особливо вартісним, з наукового погляду, є параграф «Життєвий шлях, музейницька, наукова і педагогічна спадщина Савини Сидорович» написаний науковим редактором книги Романом Яцівим [8, с. 13—59]. Авторитетний учений відзначив, що «її подвижницький шлях розпочався понад сто років тому, охопив героїчний період українських національно-визвольних змагань, розбудову фахової мистецької освіти й науки в руслі етнічної культурної традиції» [8, с. 6].

Автору вдалося глибоко вникнути і вдало розкрити та фахово й переконливо проаналізувати широку панораму інтелектуальних напрямків сподвижницької багатогранної творчої праці в галузі етнопедagogіки, етнології, мистецтвознавства, музеєзнавства та самовідданої громадської, просвітницької діяльності Савини Сидорович.

Уперше в українській науці ця видатна національно-патріотична постать та її героїчний чин представлені всесторонньо й максимально вичерпно на тлі драматичних колізій різних історичних процесів,

Іл. 3. Батьки Савини — Осип та Анна Сидоровичі. 1884 р. [8, с. 15]

Іл. 4. Вчительки народної школи. Володимир-Волинський, 1916 р. [8, с. 27]

ідейно-політичних та інших чинників. У книзі докладно висвітлено активну участь Савини Сидорович у молодіжному спортивно-патріотичному товаристві «Сокіл». Відзначено, що вона організувала національно-скаутські гуртки «Пласту», співпрацювала з військовим товариством «Січові стрільці», спортивно-пожежно-руханковим товариством «Січ», секцією студенток жіночої громади Українського педагогічного товариства [8, с. 17].

Особливу увагу приділив Роман Яців жертвенній просвітницькій та громадсько-культурній діяльності С. Сидорович. Зокрема відзначив, що вона була безпосередньою учасницею організації Першої української школи на Волині, у м. Володимирі-Волинському (іл. 4—5), де вчителювала з 1916 до

Іл. 5. Савина під час уроку в класі Української народної школи імені Шевченка у Володимирі-Волинському. Орієнтовно 1916—1918 рр. [8, с. 29]

Іл. 6. Савина Сидорович на Гуцульщині. Косів, Москалівка, 1938 р. [8, с. 43]

1918 року. Продовжувала удосконалювати свій педагогічний досвід у м. Коломия в 1918—1920 роках у Школі ім. княгині Ольги (іл. 6). Вивчення й осмислення цих важливих аспектів її життєдіяльності дало можливість Романові Яціву зробити обґрунтовані висновки: «У свої двадцять п'ять років С. Сидорович не лише пройшла етапи базового професійного вишколу, але й загартувалася як українська патріотка, свідомо щодо своєї національної, культурної місії» [8, с. 18—29].

Попри значний науково-творчий, педагогічний і патріотичний потенціал і набутий досвід Савина Сидорович постійно підвищувала свою професійну кваліфікацію. Так, у 1921—1922 рр. вона вивчала моделювання, живопис та різьбу по дереву в Державній Промисловій школі у Львові. Згодом, у 1925—1929 рр. навчалася в Державному інституті приклад-

Іл. 7. Савина Сидорович у святочному строї 1913 р. [8, с. 19]

ного мистецтва у Варшаві [8, с. 31—33]. У книзі докладно висвітлено специфіку навчання в цих професійних мистецьких закладах, які допомогли їй згодом успішно реалізувати набуті знання й творчі здібності під час праці у Приватній дівочій гімназії «Рідна школа» Українського Педагогічного товариства та Гімназії сестер Василянок [8, с. 36] (іл. 7).

Роман Яців ретельно схарактеризував плідну співпрацю С. Сидорович з такими сподвижниками української справи, як Олена Степанів-Дашкевич, Марія Морачевська, Стефанія Гебус, Ольга Мриць, монахиня Северина Парилле та багатьма іншими «титолованими» постатями української науки, літератури, мистецтва, церковними діячами..., які формували дієвий національно-виховний організм» [8, с. 36].

Педагогічна місія національно-патріотичного виховання української молоді яскраво проявилася під

час праці С. Сидорович у Приватній фаховій школі сестер Василянок у Львові. Тут вона заприятелювала з багатьма однодумцями, такими сподвижницями національної культури, як сестри Олена та Ольга Кульчицькі, Стефанія Чижович, Марія Громницька, Ірина Гургула, Софія Федак, Ольга Бачинська, Софія Вальницька, Софія Парфанович та ін. [8, с. 38] (іл. 8).

Науково обґрунтованим і переконливим є твердження Р. Яціва, що «Савина Сидорович, інтегруючи національно-творчі досвіди мистецтва в актуальну систему педагогіки, була органічною співучасницею цього руху» [8, с. 39]. Своєю самовідданою працею вона спричинилася до виховання «генерації високоосвічених жінок, які вносили в щоденний побут українців нові якості естетичного ладу» [8, с. 39].

У монографії відзначено також педагогічний хист і виховні здібності Савини Сидорович, які проявилися в 1930-х роках під час праці в Комісії для приборювання неграмотності та в Товаристві охорони дітей і опіки над молоддю [8, с. 40].

Автор ретельно відстежив і стисло проаналізував складні драматичні перипетії суспільно-політичного життя у Львові в 1939—1944 роках в умовах комуністичного режиму. Унаслідок окупації західного регіону України, і Львова зокрема, радянською владою, наукові й музейні установи зазнали катастрофічної реорганізації. Діяльність українських учених піддавалися всіляким утискам, репресіям і переслідуванню. Їх змушували популяризувати комуністичну ідеологію і боротися з пережитками «буржуазної» традиційної культури. Всупереч цьому Савина Сидорович сконцентрувала основну увагу на вивченні й популяризації різних аспектів історії українського народного мистецтва.

Неабиякі творчі здібності, набуті фахові знання і професійних досвід Савині Сидорович вдалося успішно реалізувати під час тривалої праці — від 1944 до 1964 року в Етнографічному музеї АН УРСР (тепер — Музей етнографії та художнього промислу НАН України). Спочатку вона обіймала посаду старшої наукової співробітниці відділу етнографії, згодом — головний охоронець фондів Музею, пізніше — високопрофесійний охоронець фонду тканин та одягу. Ретельно дбала вона про поповнення, збереження, інвентаризацію та консервацію творів (іл. 9—10).

Іл. 8. З показу українського народного строю. 1938 р. Савина — друга ліворуч [8, с. 44]

Іл. 9. Савина Сидорович при праці над музейним експонатом. 1950-ті рр. [8, с. 49]

За двадцятилітній період невтомної праці в цій установі С. Сидорович підготувала до друку монографію «Художня тканина західних областей УРСР» (яка опублікована 1979 року, уже після відходу вченої у вічність)¹. Савина Сидорович була упорядницею і авторкою вступних статей до альбомів «Тка-

¹ Книга побачила світ завдяки ініціативі директора музею Юрія Гошка. Великий внесок у підготовці рукопису до

Іл. 10. Савина Сидорович (у центрі) з колегами-музейниками. 1950-ті рр. [8, с. 50]

нина та вишивка» (1960) і «Орнамент української вибійки» (1950) із серії «Українське народне мистецтво». З-поміж низки найважливіших наукових публікацій найбільш змістовними й інформативними є статті у збірниках «Матеріали з етнографії та художнього промислу» (1958) і «Матеріали з етнографії та мистецтвознавства» (1950, 1959, 1963), «Народна творчість та етнографія» (1963, 2016). Підготовлений до друку рукопис монографії «Українська народна вибійка» — досі залишається неопублікованою.

Праця Савини Сидорович у Музеї етнографії та художнього промислу пов'язана з такими видатними особистостями, як Філарет Колесса (перший директор Музею), Олена Кульчицька, Катерина Матейко, Антін Будзан, Ірина Гургула, Софія Чехович, Данило Фігаль, Павло Жолтовський, Юрій Гошко, Роман Гарасимчук. Тісні контакти підтримувала вона з відомими вченими й громадсько-політичними діячами, зокрема Іваном Крип'якевичем, Вірою Свенціцькою, Надією Суровцевою. Співкування з цими й багатьма іншими видатними представниками національно-української інтелігенції позначилося на виборі її життєвих, професійних і громадсько-політичних пріоритетів.

Змістовний, науково-місткий аналіз життєвих перебігів і розлого спектру різносторонньої діяльності Савини Сидорович Романові Яціву вдалося здійснити, передусім, завдяки залученню багатих джерельних матеріалів, серед яких особливо цінними є унікальні біографічні раритети, зокрема з родинного архіву Крип'якевичів. Вони опосе-

друку зробив племінник дослідниці Петро Крип'якевич і працівниця Музею, відома вчена Катерина Матейко.

редковано засвідчують особливості складної, драматичної суспільно-політичної ситуації на теренах західної частини України впродовж столітнього періоду виборювання й утвердження її незалежності. Достовірні факти стверджують різні форми спротиву української інтелігенції — Савини Сидорович та її соратників, які були активними учасниками національно-визвольного руху, відстоювали українську ідентичність у різних її проявах. Учений зумів довести, що Савина Сидорович — видатна громадянка, учасниця українських національно-визвольних змагань, пластова діячка, педагогиня, музейниця, етнографиня і мистецтвознавиця.

Роман Яців об'єктивно, на високому науковому рівні розкрив широку панораму інтелектуальних напрямків сподвижницької, багатогранної творчої праці в галузі етнопедагогіки, етнології, мистецтвознавства, музеєзнавства та самовідданої громадської, просвітницької, популяризаторської діяльності Савини Сидорович.

Отже, життєвий подвижницький шлях і унікальний творчий досвід цієї національно заангажованої особистості, яка самовіддано працювала на благо української нації — безцінний для вивчення, осмислення й подальшого його розвитку в нових умовах драматичного сьогодення, задля утвердження української ідентичності та відстоювання й утвердження національної гідності.

Не менш цінною, з наукової точки зору, частиною книги «Савина Сидорович (1895—1972): Аристократичні переплетення» є другий її розділ «Савина Сидорович. Художня тканина західних областей України (фрагменти монографії)». Йдеться про перевидання книги авторки «Художня тканина західних областей УРСР» (1970) [8, с. 89—203].

Особливо вартісним у науковому сенсі є твердження Р. Яціва, що «унікальність цього дослідження полягає в застосуванні міждисциплінарної наукової методології у поєднанні з ґрунтовними знаннями про феномен української художньої тканини на перетині історії етнографії, музеєзнавства та мистецтвознавства» [8, с. 90]. Завдяки багатому фактологічному матеріалу, фаховій систематизації пам'яток та глибокому аналізу семантики орнаментальних композицій та мотивів, праця вченої не втратила актуальності дотепер. Важливим досягненням Савини Сидорович є вперше подана класифікація художніх

тканин за територіальним поділом і побутовим призначенням для одягу та інтер'єру. Мистецьку цінність складає високий професійний аналіз різноманітних технічних прийомів обробки ткацької сировини і технік виготовлення художніх тканин.

Ця фундаментальна монографія, яка стала підсумком польових досліджень, багаторічної наукової та музейницької праці Савини Сидорович, була і залишається дотепер настільною книгою для фахівців, передусім текстильників-практиків та науковців, і давно вже стала бібліографічною рідкістю. Завдяки ґрунтовним фаховим знанням ученої і глибокому аналізу феномену українських художніх тканин західного регіону України праця досі залишається актуальною.

До нового видання увійшли три найважливіші частини книги: «Техніка виконання народних художніх тканин», «Типи та побутове використання народних художніх тканин» та «Орнамент українських народних тканин». Ідентичний авторський текст² суттєво доповнений низкою оригінальних ілюстрацій творів, а також світлинами, які показують процеси обробки ткацької сировини та способи виготовлення тканин. Вони сприяють повнішому висвітленню художньо-стилістичних особливостей досліджуваних пам'яток традиційного ткацтва, а загалом — глибшому і повнішому розкриттю цього унікального мистецького явища.

Важливою складовою рецензованого видання є: Бібліографія, яка містить Список використаної літератури, Список публікацій Савини Сидорович, Список публікацій про Савину Сидорович. Подано також: Показчик імен і Показчик географічних та адміністративних назв. У них вміщено цінну й максимально вичерпну довідкову інформацію про неординарну постать ученої та багатогранні сфери її життєдіяльності.

Висновки. Книга «Савина Сидорович (1895—1972): Аристократичні переплетення» має велике наукове і практичне значення. У ній на високому фаховому рівні висвітлено життєвий шлях, велику подвижницьку діяльність Савини Сидорович у кількох іпостасях: професійно-практичній, педагогічній, науково-дослідницькій та суспільно-культурній. У кожній з цих іпостасей пані Савина проявила свої

неабиякі здібності і внесла свою вагому лепту. Вона була однією з тих ентузіасток, хто започаткував популяризацію творів народного мистецтва, зокрема використання елементів традиційного ткацтва та вишивки в сучасному одязі та предметах домашнього побуту.

Ця тенденція не лише зберігає свою актуальність, але й активізується в сьогоденні. Багатий творчий і практичний досвід та мистецькі ідеї Савини Сидорович та її посестер — визначних представниць національно-української інтелігенції — Олени та Ольги Кульчицьких, Ірини Гургули, Савини Парилле залишається зразком наслідування та подальшого розвитку і для мистців початку ХХІ століття.

Рецензована монографія — гідна пошана пам'яті великої українки Савини Сидорович.

Науково місткий текстовий і багатий ілюстративний матеріал книги «Савина Сидорович (1895—1972): Аристократичні переплетення» містить надзвичайно цінну й різнобічну інформацію для мистецтвознавців, етнологів, істориків, культурологів та наукових працівників інших галузей. Видання представляє велике зацікавлення для музейників, народних майстрів та художників-текстильників, дизайнерів одягу, викладачів, студентів, магістрів, аспірантів, докторантів художніх спеціальностей і широкого кола шанувальників української історії та традиційної культури.

1. Грицюк І. Життєвий шлях і наукова діяльність Савини Сидорович. *Народознавчі зошити*. № 6 (30). 1999. С. 911—920.
2. Болтарович З. Берегиня скарбів народних. *Народознавчі зошити*. № 1 (5). 2005. С. 203—206.
3. Никорак О. Савина Сидорович. *Мала енциклопедія українського народознавства*. Львів, 2007. С. 801—802.
4. Руденко О. Культурологічний аспект освітньої діяльності Савини Сидорович. *Вісник Закарпатської академії мистецтв: Збірник наукових праць*. Вип. 9. 2017. С. 117—121.
5. Никорак О. *Сучасні художні тканини Українських Карпат*. Київ: Наукова думка, 1988. 224 с.: іл.
6. Никорак О. *Українська народна тканина ХІХ—ХХ ст.: типологія, локалізація, художні особливості*. Ч. 1. *Інтер'єрні тканини (західних областей України)*. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2004. 584 с.: іл.
7. Никорак О. *Українська народна тканина ХІХ—ХХ ст.: типологія, локалізація, художні особливості*. Ч. 2. *Одягові тканини (західних областей Укра-*

² Опублікований з незначними змінами щодо попереднього видання.

їни). Львів: Інститут народознавства НАН України, 2023. 608 с.: іл.

8. Савина Сидорович (1895—1972): аристократичні переплетення: монографія. Наук. ред. Роман Яцив; вст. сл. Лесі Крип'якевич. Львів: Аpriori, 2025. 216 с.: фото, іл.

REFERENCES

- Hrytsiuk, I. (1999). The Life and Scientific Activities of Savyna Sydorovych. *The Ethnology notebooks*, 6 (30), 911—920 [in Ukrainian].
- Boltarovych, Z. (2005). The Guardian of the Folk Treasures. *The Ethnology notebooks*, 1 (5), 203—206 [in Ukrainian].
- Nykorak, O. (2007). Savyna Sydorovych. *Small Encyclopedia of Ukrainian Ethnology* (Рр. 801—802) Lviv [in Ukrainian].
- Rudenko, O. (2017). The Cultural Aspect of Savyna Sydorovych's Educational Activities. *Newsletter Transcarpathian Academy of Arts. Bulletin of scientific and research works*, 9, 117—121 [in Ukrainian].
- Nykorak, O. (1988). *Modern Artistic Fabrick of Ukrainian Carpathians*. Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].
- Nykorak, O. (2004). *The Ukrainian Traditional Folk Cloths of XIX and XX cc. Interior Cloths (Based on Materials from Ukrainian Western Regions) (Part I)*. Lviv: Ethnology Institute of NAS of Ukraine [in Ukrainian].
- Nykorak, O. (2023). *The Ukrainian Traditional Folk Cloths of XIX and XX cc. Garments Cloths (Based on Materials from Ukrainian Western Regions) (Part II)*. Lviv: Ethnology Institute of NAS of Ukraine [in Ukrainian].
- Yatsiv R. (Ed.) (2025). *Savyna Sydorovych (1895—1972): Aristocratic Interweaving: Monograph*. Lviv: Apriori Publishing House [in Ukrainian].

Received: 13.03.2026

Accepted: 24.03.2026

Published: 27.04.2026